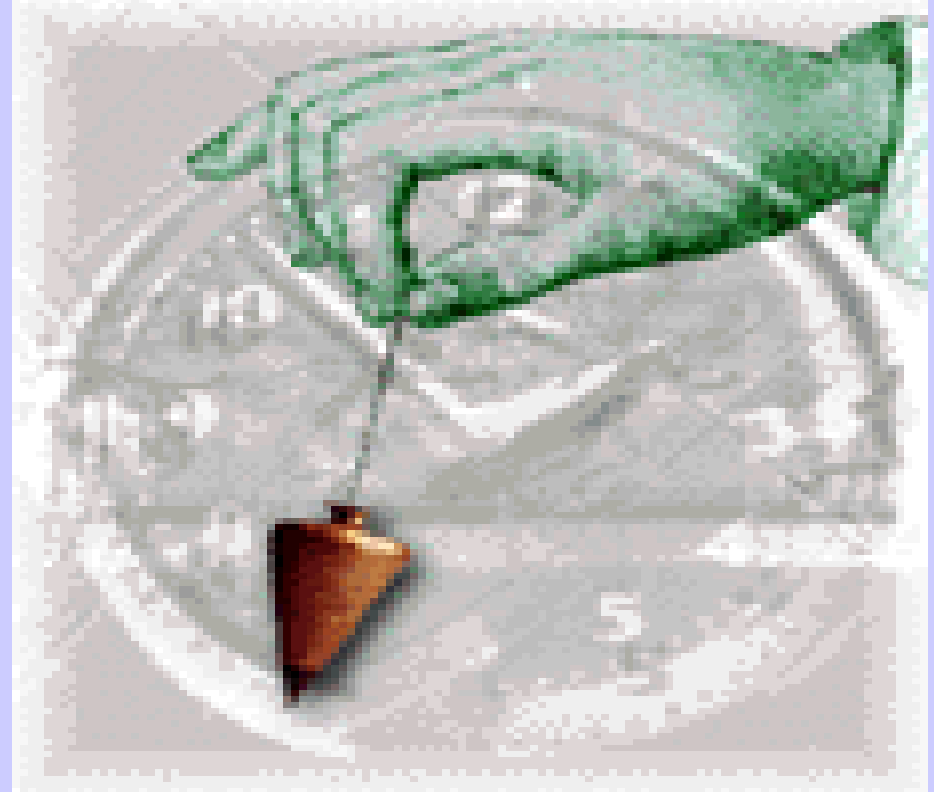

Hipnoz ve Klinik Uygulamadaki Yeri

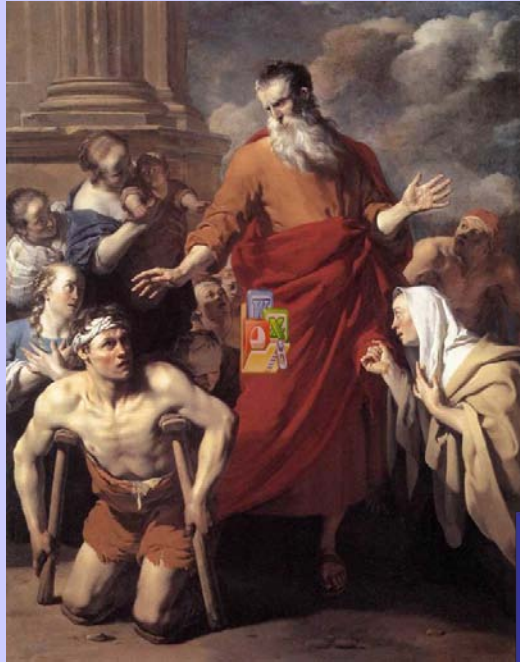
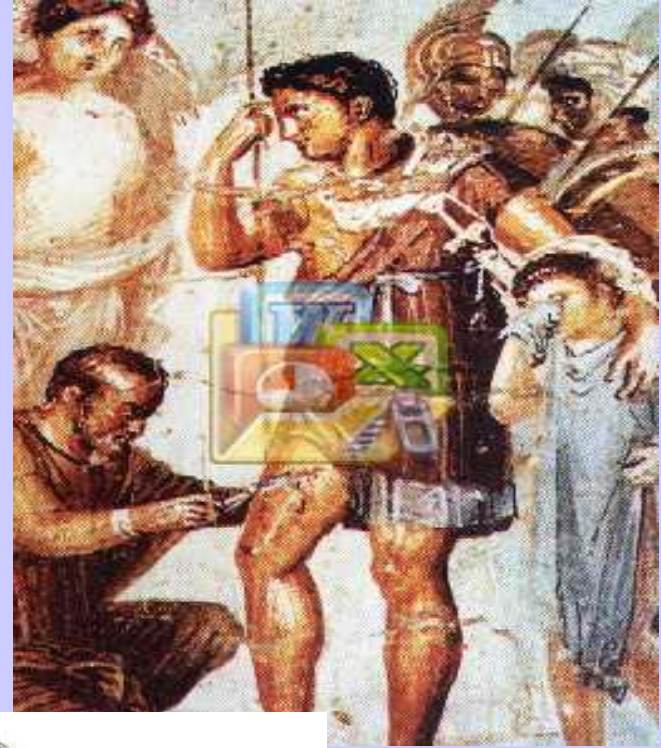
Prof. Dr. Mesut Çetin

GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Psikiyatri Kliniği İstanbul

Hipnoz,

- çevrenin bilincinde olmanın nisbi olarak askıya alındığı,
- konsantrasyonun olduğu,
- kontrollü ve yapılandırılmış bir disosiyasyondur.

TARİHÇE

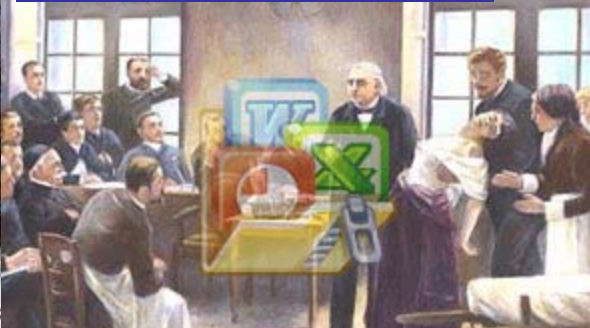
FRANZ ANTON MESMER

(1734-1815)

"Animal Manyetizm"
/ "MESMERİZM"

Jean-Martin Charcot

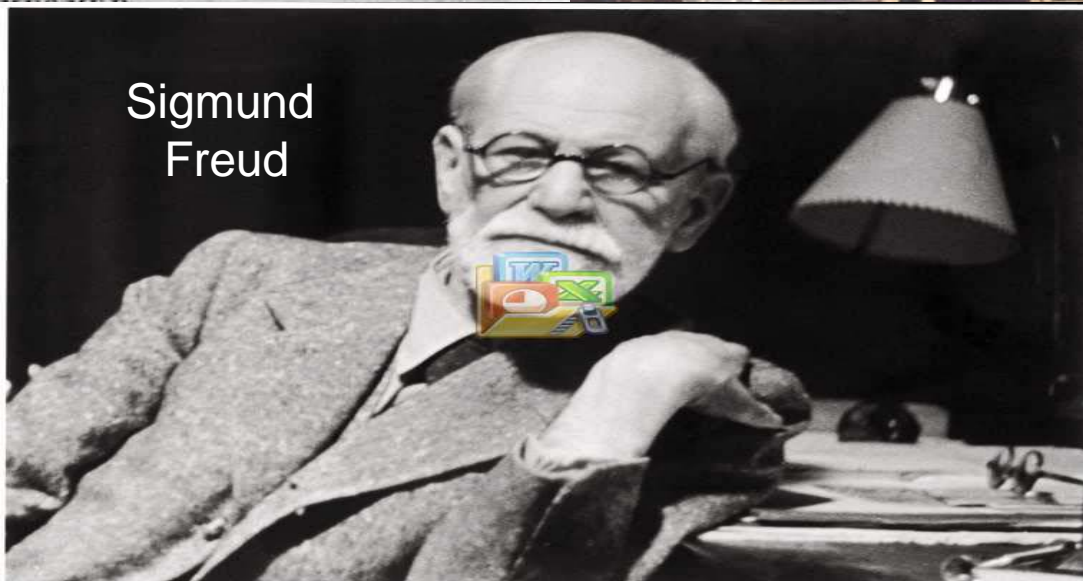

JAMES BRAID

(1795-1860)

Sigmund
Freud

Milton
Erickson
1901-1980

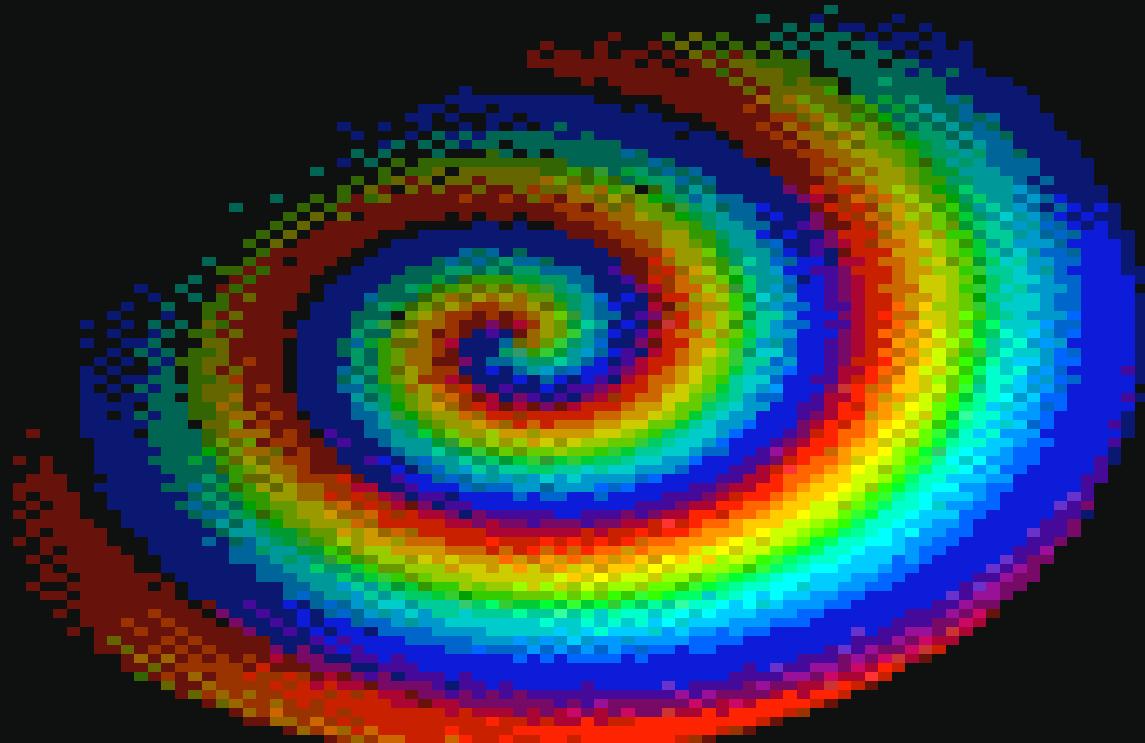

Hipnozda Temel Kavramlar

1-*Disosiyasyon* ,

2-*Dalgınlık(=absorption)*

3-*Hipnotizabilite (=suggestibilite)*

Disosiyasyon, normalde bir bütün oluşturan *algılama, duygulanım, anılar ve kimlik* gibi mental süreçlerin; birbirinden ayrılması

Disosiyasyonda, bu mental süreçlerde bir niteliksizlik ve bunlarla kendi arasında bağlantı kuramama durumu (**depersonalizasyon, derealizasyon, füğ durumları**).

Ya da bireyin istemli olarak kontrol edememesi (**PTSB flashback'leri, davranışsal otomatizm**) söz konusu olabilir.

Disosiyasyon, etkilenen psikolojik alanlara
baęlı olarak çeřitli Őekillerde gözükebilir
(*histerik körlük, sağırlık, amnezi*)

2-Dalgınlık (absorption),
ileri derecede odaklanmış
bir dikkat durumudur ve
burada birey
deneyimlerinin yalnızca
tek boyutuyla meşguldür.

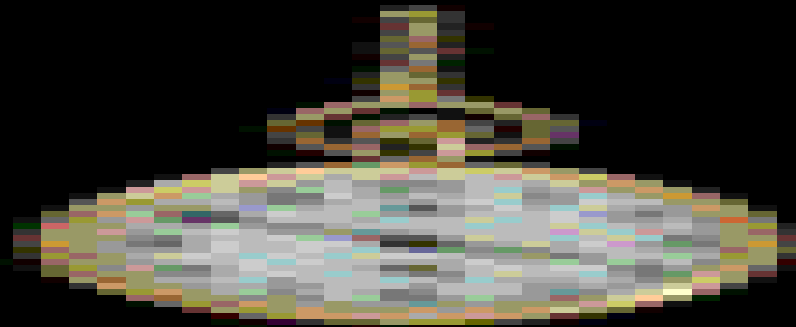

3-Hipnotizabilite (=suggestibilite) hipnozun üçüncü komponenti.

Kalıtsal, biyolojik olarak belirlenmiş bir komponente sahiptir.

Hipnotik kapasite, 5 yaşdan itibaren 10-14 yaşa kadar artar ve erişkin yaşta kısmen azalır.

Hipnotizabilite nin bu gelişimsel seyri, çocukları ve adolesanları disosiyatif yaşantılara yatkın kılabilir.

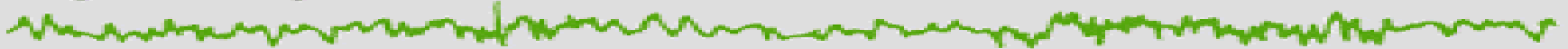
HİPNOZLA İLGİLİ MİTLER

Hipnoz uykudur

Awake, relaxed

Stage 1 sleep

Stage 2 sleep

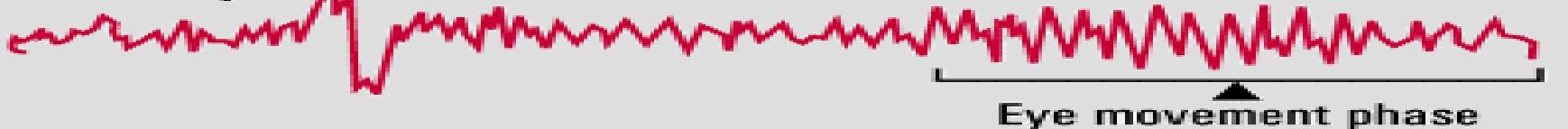
Stage 3 sleep

Stage 4 sleep

REM sleep

HİPNOZLA İLGİLİ MİTLER

Hipnozu yapan kişinin olağanüstü güçleri vardır

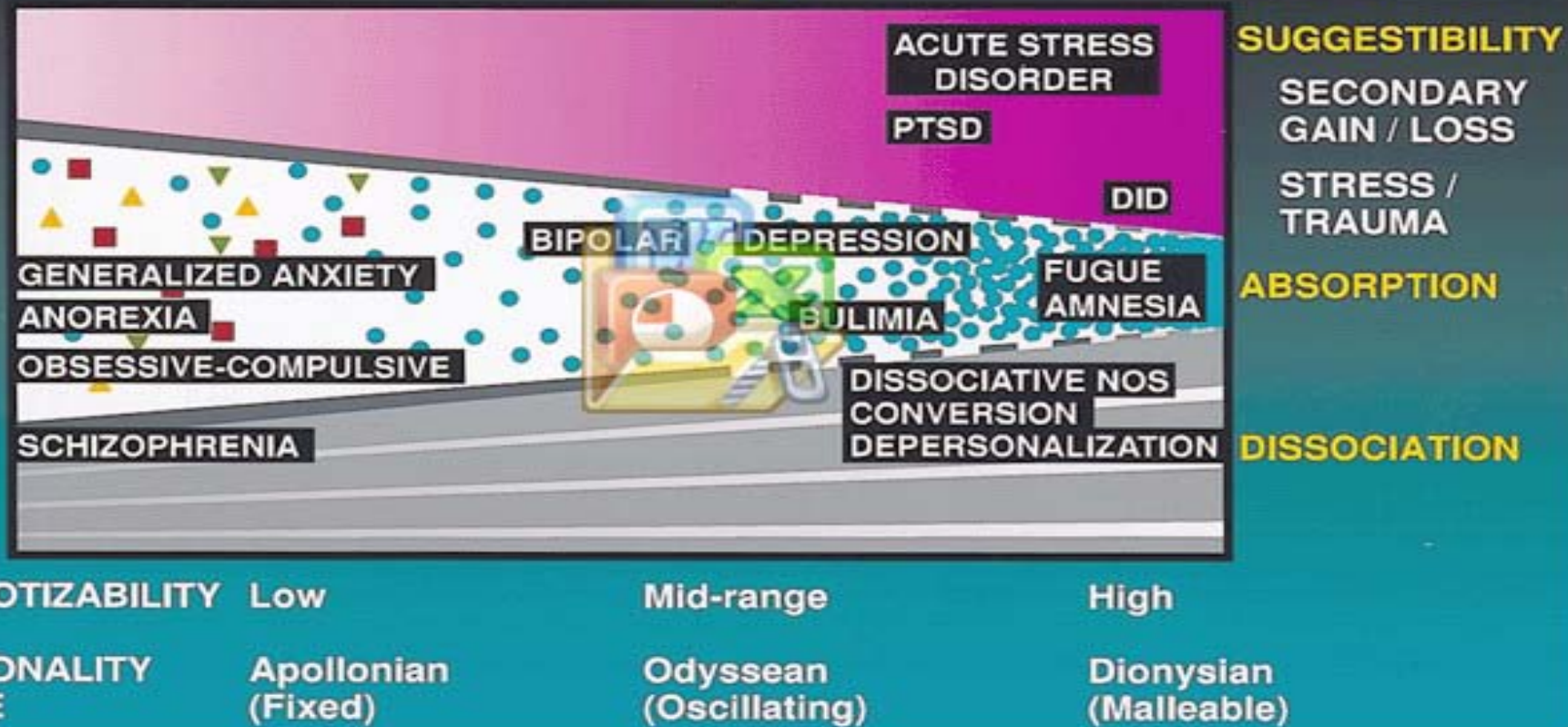

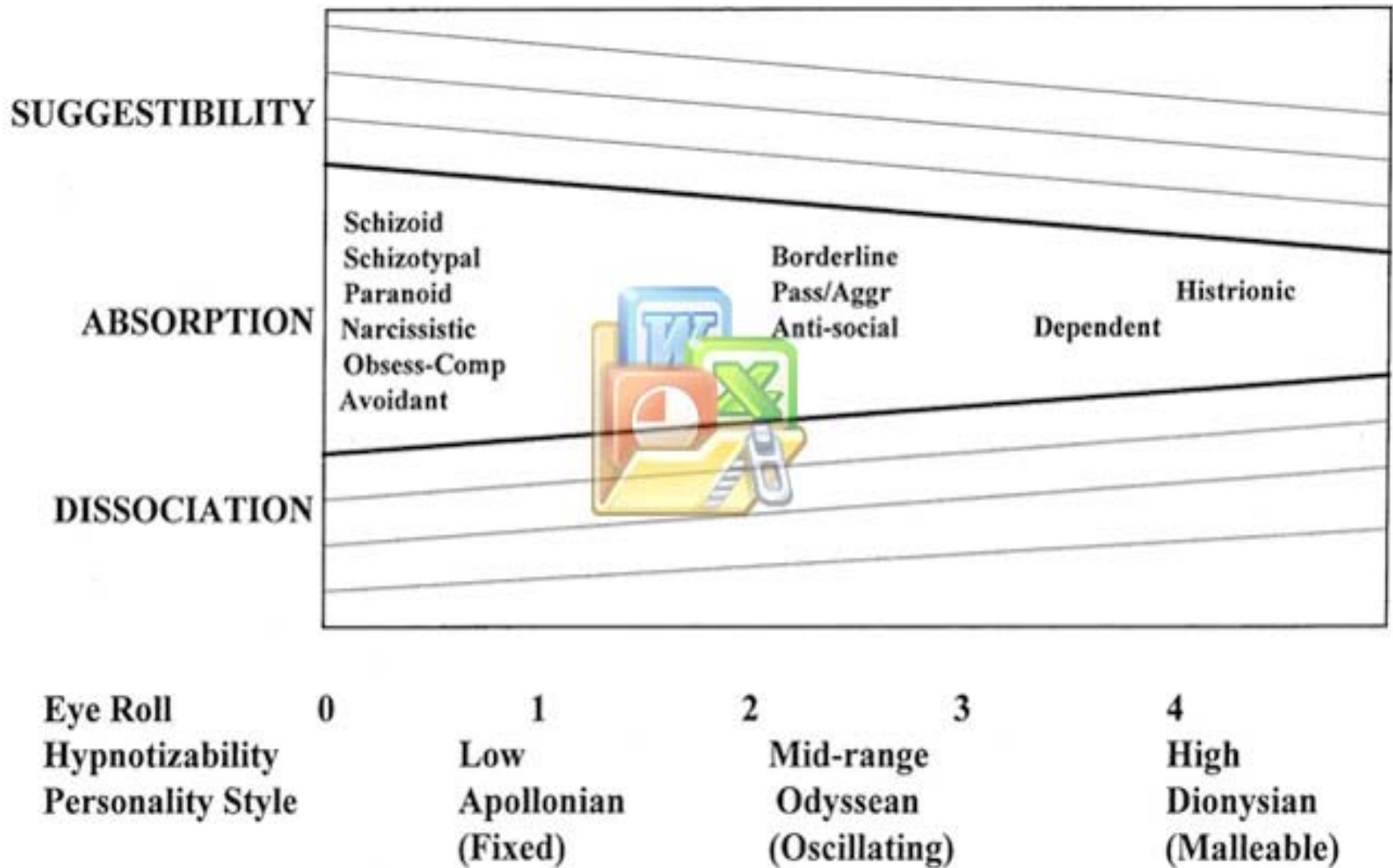
HİPNOZLA İLGİLİ MİTLER

Yalnızca hasta ve zayıf insanlar hipnotize edilebilir

HYPNOTIZABILITY AND PSYCHIATRIC DISORDERS Axis I

Spiegel H, Greenleaf M, Spiegel D: Hypnosis. Comprehensive Textbook of Psychiatry, 7th. Edition, Kaplan & Sadock 2000, Volume II;30.3, 2128-2146

HİPNOTİK FENOMENLER

- Katalepsi,
- Anestezi,
- Amnezi,
- İllüzyonlar ve hallüsinasyonlar
- Rüya gördürme,
- Zaman distorsiyonu
- Post hipnotik telkin
- Plejik durum
- Hiperamnezi, ekimnezi
- Fizyolojik fonksiyonlara etki
- Stigmatlar

Çetin, M: Key Role of Dissociation in Relationship Between Sleep States and Hypnotic Phenomena, 8th European Congress of Hypnosis, August 14-19th 1999, Amsterdam.

HİPNOZUN KULLANILDIĞI ALANLAR

Psikiyatrik bozukluklar:

- disosiyatif bozukluklar,
- konversiyon bozukluğu,
- fobik bozukluklar (SF, BF) ,
- panik bozukluk,
- depresyon,
- davranım bozukluğu, kekemelik, enürezis nokturna,
- psikojenik ağrı bozukluğu,
- yeme bzkl (obezite, bulumia nervoza),
- bağımlılık-kötüye kullanım (alkol, sigara).

COGNITIVE HYPNOTHERAPY

E. THOMAS DOWD

H

Handbook of Cognitive Hypnotherapy for Depression An Evidence-Based Approach

Angela A. Hill

HİPNOZUN KULLANILDIĞI ALANLAR

- **Psikiyatri-dışı hastalıklar:**
- Migren, astım, ağrısız doğum, ağrı tedavisi, kemoterapi yan etkilerini önlemek için, cerrahi girişimlerde.

Bryant RA, Barnier AJ, Mallard D, Tibbits R: Posthypnotic amnesia for material learned before hypnosis. Int J Clin Exp Hyp 1999 Jan; 47(1):46-64,

HİPNOZUN KULLANILDIĞI ALANLAR

- **Eğitim; Spor:**

- Sınav stresi,
- okul fobisi,
- Öğrenme ve sporda motivasyon amaçlı vs.